

[Lars M. Olsen.]

slag fra i fjor sommer. Det blev dengang, specielt fra borgerlig side, modtaget med al mulig honnør og sympati, fordi man var glad over, at man nu var gået over til et andet princip end det, man havde valgt i maj 1940, men under de daværende udvalgsforhandlinger viste det sig, at man efter udvalgets mening ikke dengang rådede over tilstrækkeligt materiale til at foretage den behandling af lovforslaget, som man mente var nødvendig, og derfor valgte man at give den hidtidige lov endnu et års løbetid. Man pålagde så ministeren, dengang hr. Villemoes, at møde med et fyldigt statistisk materiale, når loven påny skulle forelægges til afgørelse her i det høje ting. I mellemtiden fik vi et nyt ministerium, og der blev dengang ikke levet den nuværende handelsminister tilstrækkelig tid til at foretage de virkelige dybtgående undersøgelser, man dengang havde krævet. Derfor blev der, da materialet efter udvalgets mening ikke var tilstrækkeligt og tiden ikke var tilstrækkelig til at gennemarbejde det, påny givet loven en udsættelse, men det lader sig i hvert fald ikke bestride, at den højtærede minister måtte gå ud fra, at han med det lovforslag, han fremsatte her i tinget for kort tid siden, var i fuld overensstemmelse med navnlig de borgerlige partier. Det er derfor højst ejendommeligt, når man nu med stor kraft vender sig netop imod det princip, man for kort tid siden krævede indført i loven. Det kan derfor næppe være af saglige, men langt snarere af politiske grunde, at man har fejlet sit, jeg havde nær sagt, eget forslag af bordet. Vi har fået en socialdemokratisk regering siden, og endvidere er startet dette forrygende slagsmål og kapløb mellem de borgerlige partier indbyrdes om overfor offentligheden og befolkningen at demonstrere, hvem der er mest restriktionsfjendtlig. I det spørgsmål, som vi behandler i dag, er der i virkeligheden kun tale om et dødt løb, de fire ordførere kommer nemlig samtidig til målet.

Det kan naturligvis ikke med sikkerhed siges, om aktiekurserne vil stige nu, hvor begrænsningen gennemhulles ganske væsentligt. Meget taler for, at børsen på forhånd har diskonteret denne udvikling. At udbytterne derimod vil gå i vejret, kan man næppe være i tvivl om. Vi rækker

derfor fra lovgivningsmagtens side hånden til de aktionærgrupper, som vil kræve kompensation for det, de vil kalde mange års indestængt utilfredshed over, at de ikke selv har været i stand til at fastsætte de udbytter, de mente var rimelige. Jeg tror, at mange selskabers bestyrelser i den kommende tid vil komme ud for artige krav og ikke vil kunne stå imod en udvikling, som ledelserne måtte nære betænkelighed ved. Jeg tror, der er grund til at nære alvorlig tvivl.

Mit parti finder ikke, tidspunktet endnu er inde til at slippe det greb, der hidtil har været; vi kan ikke siges i dag at have normale tilstande. Vi ønsker i hvert fald at advare kraftigst muligt imod en overgang til fri fastsættelse af udbytter. Tidspunktet kan også af andre grunde være mindre godt motiveret. Der tales — og herom er vi alle enige, i hvert fald de fleste af salens medlemmer — om en forbrugsindskrænkning, bl. a. af hensyn til genopbygningen. Vi har heller ikke den nødvendige balance mellem varemængde og købekraft, den er under alle omstændigheder ikke tilvejebragt i tilstrækkeligt omfang. Større udbytter kan i hvert fald kun betyde større købekraft. Vi kan heller ikke se bort fra, at meget store dele af befolkningen vil finde det urimeligt, at man stadig kræver resignation af dem — det gælder ikke mindst statens og kommunernes tjenestemænd — samtidig med, at man lader folk med arbejdsfri indkomster få dispositionsfrihed på et meget ømtåligt område. Vi må derfor selvsagt fra mit partis side tage forbehold overfor denne udvikling. Når vi alligevel vil stemme for lovforslaget ved anden behandling, er det ud fra den selvfølgelig betragtning, at ændringsforslaget naturligvis er at foretrække fremfor ingen lov. Bestemmelsen om at de opsparede reservefonds ikke må komme til udbetaling, med den særlige undtagelse, der er nævnt, anser mit parti naturligvis for værdifuld; bestemmelsen vil jo medføre, at de såkaldte slagtninger, som tidligere ikke var ualmindelige, næppe kan blive en realitet. Bestemmelsen i § 4 om bestyrelsesvederlag m. v. er enslydende med handelsministerens forslag og har selvfølgelig også vor tilslutning, men mit parti havde ønsket og håbet, måske ikke ligefrem ventet efter alt det, der er gået forud, at